

Δημοσιονομικοί στόχοι και μέτρα

Της Μιραντας Ξαφα*

Την ερχόμενη εβδομάδα αναμένεται να ανακοινωθούν οι λεπτομέρειες του σχεδίου στήριξης της Ελλάδας, πιθανώς με την παροχή εγγυήσεων ώστε να μειωθεί το κόστος δανεισμού, που θα συζητηθεί σε Eurogroup και ECOFIN. Το βέβαιο είναι ότι το σχέδιο στήριξης θα βασίζεται σε αυστηρές προϋποθέσεις: την अपαρέγκλιτη εφαρμογή των μέτρων που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση και την ανακοίνωση, μέχρι μέσα Μαΐου, των νέων μέτρων ώστε να μειωθεί περαιτέρω το έλλειμμα από 8,7% φέτος στο 5,6% του ΑΕΠ το 2011 και κάτω από 3% το 2012, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ). Το ερώτημα είναι ποια μέτρα χρειάζεται να ληφθούν για να επιτευχθεί σημαντική περαιτέρω μείωση του ελλείμματος και να αντιστραφεί η εκρηκτική πορεία του χρέους. Οι επιτηρητές της Ε.Ε. δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν την ελληνική πραγματικότητα στο βάθος που χρειάζεται για να προτείνουν συγκεκριμένα μέτρα κατά περίπτωση. Ούτε και είναι η δουλειά τους να το κάνουν. Η δουλειά τους είναι να βεβαιωθούν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται θα πετύχουν τους στόχους, ακόμα και αν αυτά περιορίζονται στην αύξηση της φορολογίας και στην περικοπή των αμοιβών στο Δημόσιο. Του χρόνου όμως, τι θα προτείνουν; Και νέα περικοπή στις ήδη ψαλιδισμένες αμοιβές στο Δημόσιο; Νέους φόρους ίσως; Η εμπειρία διδάσκει ότι οι λύσεις που βρίσκονται εκ των έσω είναι οι μόνες που επιβιώνουν μακροπρόθεσμα. Η δήλωση του κ. Παπακωνσταντίνου στην αρχή της υπουργικής θητείας του ότι ο προϋπολογισμός του 2010 θα εξεταστεί από μηδενική βάση είναι η σωστή προσέγγιση. Αρκεί να γίνει από ένα επιτελείο τεχνοκρατών που θα εξετάσει σε βάθος κάθε δαπάνη και δεν θα υπολογίσει το «πολιτικό κόστος». Ας ελπίσουμε ότι ένα τέτοιο επιτελείο έχει ήδη πιάσει δουλειά και θα έχει έτοιμες προτάσεις μέχρι τα μέσα Μαΐου. Ιδέες υπάρχουν και πολλές βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Δράσης (www.drassi.gr):

1. Το μέγεθος του κράτους δεν είναι διατηρήσιμο. Πρέπει να μειωθεί ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων με τρόπο γρήγορο και αποτελεσματικό. Χρειάζεται να καταργηθεί πλήθος άχρηστων για τους πολίτες υπηρεσιών, να καταρτιστούν νέα οργανογράμματα και να καθιερωθούν συστήματα κινήτρων και ποινών, με στόχο να μειωθεί η δαπάνη μισθοδοσίας του Δημοσίου κατά 30% μέσα σε 5 χρόνια. Χρειάζονται επείγοντως ιδιωτικοποιήσεις ή κλείσιμο όλων των ΔΕΚΟ, δραστική μείωση των στρατιωτικών δαπανών και της υπερτροφικής γραφειοκρατίας του Υπουργείου Αμυνας, και μετατροπή υπηρεσιών του Δημοσίου σε Α.Ε. ιδιωτικού δικαίου όπου είναι εφικτό, με κίνητρα στο προσωπικό ώστε να καμφθούν οι αναμενόμενες αντιδράσεις (π.χ. ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, γεωπόνοι - σύμβουλοι αγροτικής πολιτικής, πολεοδομικά γραφεία).

2. Το ασφαλιστικό σύστημα δεν μπορεί να επιβιώσει με οριακές παρεμβάσεις. Μία νέα προσέγγιση θα ήταν να καθιερωθεί μία εθνική σύνταξη, ίδια για όλους μετά από μία αποδεκτή ηλικία (π.χ. 65 ετών), ύψους μεγαλύτερου από τον σημερινό μέσο όρο της συντριπτικής πλειοψηφίας των συντάξεων του ιδιωτικού τομέα (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.), αλλά χαμηλότερου από ΔΕΚΟ - Δημόσιο, που θα χρηματοδοτείται αποκλειστικά από την γενική φορολογία. Η παράλληλη κατάργηση των ασφαλιστικών εισφορών για συντάξεις, καθώς και όλων των δημοσίων ταμείων

συντάξεως, θα ενεθάρρυνε την απασχόληση και θα εξοικονομούσε σημαντικούς πόρους σε βάθος χρόνου εφόσον θα μηδένιζε το σημερινό διαχειριστικό κόστος που δημιουργεί η χαώδης και φαύλη οργάνωση των ταμείων. Αυτό το σύστημα ταυτόχρονα θα έδινε κίνητρα για την ανάπτυξη του δεύτερου ασφαλιστικού πυλώνα των επαγγελματικών ταμείων και του τρίτου της ιδιωτικής ασφάλισης. Αυτό το σύστημα ισχύει, για παράδειγμα, στη Δανία.

3. Κατάργηση των επιδοτήσεων στις επενδύσεις που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο και αντικατάσταση με φορολογικά κίνητρα για «πράσινες» και άλλες επενδύσεις.

4. Κατάργηση του περιθωρίου κέρδους 35% επί της λιανικής τιμής των φαρμακείων που επιβαρύνουν τα ασφαλιστικά ταμεία με τουλάχιστον 2 δισ. ευρώ τον χρόνο, και αντικατάσταση με πλαφόν κέρδους στα ακριβά φάρμακα.

Οι στόχοι του ΠΣΑ είναι εφικτοί, αρκεί να υπάρχει τόλμη και αποφασιστικότητα.

* Ιδρυτικό στέλεχος της Δράσης.